

Uit andere tijdschriften.

Macroscopic Tooth-Development.

De *Cosmos* van Nov. 1897 bevat eene uitgewerkte studie over de ontwikkeling van de tijdelijke en blijvende tanden, door J. Norman Broomell te Philadelphia. Deze studie is niet zoozeer merkwaardig wegens nieuwe ontdekkingen op dit gebied, dan wel wegens de duidelijke voorstelling, opgehelderd door een veertigtal goed uitgevoerde vignetten, van de verschillende ontwikkelingsfasen, die de tanden, beginnende in het foetale leven, tot de volkomen vorming van de kroon, doormaken.

Zooals de titel aangeeft is hier alleen sprake van de toestanden zóó als die zich aan het ongewapend oog voordoen; de histologische structuur blijft buiten beschouwing. De lezing van dit artikel is wel aan te bevelen aan allen, die belang stellen in dezen tak der tandheelkundige wetenschap.

Identification.

Dr. Oscar Amoedo, Professor aan de Odontotechnische school te Parijs, geeft in eene lezing op het congres te Moscou een relaas van de verschrikkelijke ramp in de Rue Jean Goujon, en wijst daarin op de belangrijke diensten, door verschillende tandheelkundigen bewezen bij het identificeeren van de niet meer te herkennen lijken der talrijke slachtoffers. Wijzende op de groote moeielijkheden die aan dit onderzoek verbonden waren, noemt hij de namen van vijf tandartsen, die zich voorname-

lijk hierbij verdienstelijk hebben gemaakt, en hunne moeite met goeden uitslag bekroond zagen; en legt den nadruk op de noodzakelijkheid om nauwkeurig aantekening te houden van alles, wat voor elken mond die onder onze behandeling komt, karakteristiek is. Vooral het meten van tanden, zooals dit is aangegeven door Dr. Wedelstaedt in den Cosmos van Mei j.l. (dezelfde maand, waarin het ongeluk te Parijs plaats vond!) acht schrijver van groote waarde, en voorspelt dat de Maatschappijen van Levensverzekering in de naaste toekomst den eisch zullen stellen, dat elk lid, behalve aan de reeds gebruikelijke voorwaarden, ook aan een onderzoek der tanden zal moeten worden onderworpen, als zijnde in vele gevallen het eenige middel tot herkenning. Ook voor het gerechtelijk onderzoek naar voortvluchtigen heeft zulk een middel grootere waarde dan de meeste andere physiologische kenteekenen. Het systeem van Bertillon kan hierdoor een belangrijke verbetering verkrijgen.

Hydronaphthol.

Sydney S. Stowell te Pittsfield, Mass., zingt den lof van dit antisepticum, hetwelk volgens zijne overtuiging in bederfwerende eigenschappen volgt op het sublimaat, zonder daarbij vergiftig te zijn; in dit opzicht staat het ook boven salicylzuur en carbolzuur. Wat Hydronaphthol eigenlijk is, schijnt den auteur niet bekend te zijn; hij bepaalt zich tot de mededeeling, dat het een derivaat is van beta-naphthol, en bereid wordt door de firma Seabury & Johnson, en geeft een tabel, waaruit blijkt dat het gemakkelijk oplosbaar is in alcohol, aether, chloroform (1—2) en in oliën, daarentegen zeer moeielijk in koud water (1—1100). Behalve zijne eigene ervaring, geeft hij die van verschillende practici in Engeland en Amerika, allen getuigenis gevende van de sterk antiseptische deugden en de volkomen onschadelijkheid van dit middel. Zoowel voor het overkappen van gezonde of twijfelachtige pulpae, als voor het reinigen van septische kanalen en het uitspoelen van abscessen en wonden, is het van nut. Voor het reinigen van kanalen gebruikt de auteur een

25 pCt. alcoholische oplossing. Hiermede v o o r k o m t hij door dadelijke aanwending het ontstaan van abscessen, hetwelk zoo dikwijls een gevolg is van het openen van putride wortelkanalen. Ook verliest ons phosphaatcement door vermenging met $\frac{1}{4}$ deel hydronaphthol (in poedervorm) zijn irriteerend vermogen, zonder noemenswaard sneller te slijten, mits het slechts niet te week worde aangemengd; later kan een metalen vulling met meer succes dan anders worden gelegd. Maar vooral kunnen met dit middel zeer vele tanden met levende pulpa worden behouden, die nu met Arsenicum behandeld worden. Verder kan het dienst doen als wortelvulling, op dezelfde wijze vermengd met zinkoxychlorid, vooral wanneer men niet zeker is, de pulpa geheel te hebben verwijderd.

New Methods.

Dr. E. W. Roach te Chicago, beveelt een nieuwe methode aan voor het maken van kronen en bruggen, die zeker voor niet-afneembaar werk veel voordeelen heeft. Hij soldeert niet kroon en metaal samen, maar neemt vóór het soldeeren de kroon af, en bevestigt deze later met cement. Molaren worden door een stevige metalen kap aan drie zijden omsloten. Incisiven worden behalve van de backing, voorzien van een „box-backing,” bestaande in een gecontoureerd metalen plaatje, dat de achterzijde van den tand vormt. Hierdoor ontstaat een „doosje”, waarin de tand door middel van zijne crampons met cement wordt vastgezet.

Deze methode heeft het voordeel dat men niet de kroon behoeft te verhitten; het soldeeren gaat vlugger en veiliger; reparatie is zeer gemakkelijk, en het voorkomen is beter dan volgens de gewone methode, daar bij molaren en bicuspidés geen goud zichtbaar is.

De Cosmos

van December bevat eene lezing van E. K. Wedelstaedt (St. Paul) over het meten van tanden en cavi-

teiten, hetwelk hij van groote waarde acht voor den conscientieusen tandarts. Meerdere kennis van de grootte der verschillende tanden, de diepte en breedte van caviteiten, vooral bij proximale holten, acht hij gewenscht. De randen der vulling moeten zoodanig gelegen zijn, dat het voedsel er langs glijdt en niet juist op den rand blijft liggen; door nauwkeurige metingen hoopt hij een norm te vinden volgens welke de holten gevormd moeten worden. Om al deze metingen nauwkeurig te kunnen verrichten, beveelt hij het gebruik aan van fijne werktuigjes, voor dit doel vervaardigd, die door middel van een schaal de juiste maat aangeven en zoodanig geconstrueerd zijn, dat elke meting in den mond kan geschieden.

Het volgende artikel is van Dr. Finley (Washington), die eene methode bespreekt, om boven- en onderkaak, waar zulks wenschelijk is, uit elkaar te brengen, door middel van kroon-kappen, die de pulpae onaangetast laten. De molaren worden vlak geslepen, en van 3 of 4 kleine gaten voorzien, waarin stiftjes passen die de gouden kap dragen en dus den beet verhoogen. Het spreekt van zelf, dat dergelijke middelen alleen worden toegepast in noodzakelijke gevallen, b.v. waar het gehemelte door de ondertanden geïrriteerd wordt.

T. W. Brophy (Chicago) vermeldt een geval, hetwelk het reeds vroeger door Dr. Cryer geconstateerde feit bevestigt, dat er directe communicatie bestaat tusschen het antrum en den Sinus frontalis. Na gedurende geruimen tijd vergeefs getracht te hebben eene ettering van het antrum geheel te genezen, opende hij den Sinus frontalis, die bleek met pus gevuld te zijn. Een sonde was van daar zonder moeite in het antrum te brengen; ook de Sinus ethmoidales waren aangetast. Nu kon een betere irrigatie worden toegepast en volgde de genezing. De oorzaak was vermoedelijk een abs. alveolaris. Prof. Brophy meent dat een dergelijk geval niet voldoende behandeld kan worden door alléén het antrum te openen; er moet grondig doorgespoeld worden. Boorzuur, en, bij hardnekkige suppuratie, 2 pCt. zilvernitraat worden door hem aanbevolen.

Ook Th. Fillebrown bevestigt de continuïteit der beide holten. In driëntwintig schedels, door hem onderzocht, vond hij slechts enkele holten, waar de opening niet aanwezig, of gecalcificeerd was, in vele gevallen waren de toegangen dubbel aanwezig en gemakkelijk te sondeeren. Hij wijst er op dat eenige auteurs reeds vroeger hiermede bekend waren, o. a. Merke in 1834, en Tilleaux in 1840.

A. R. Lawshe (Trenton) beschrijft de wijze, waarop door hem gebitten met caoutchouc basis worden gemaakt. Hij neemt bij voorkeur „countersunk” tanden, die een veel natuurlijker voorkomen hebben dan de gewone platina-tanden, en voor tong en wangen het verwerken der spijzen gemakkelijker maken. Hij bootst verder de rugae na door stukjes koord op de wasplaat te drukken, ook de tanden worden aan de halzen met een dunner koordje omgeven, hetwelk na het ingipsen tegelijk met de was verwijderd wordt. Ook het gebruik van tinfolie wordt door hem aanbevolen; het moet, even verwarmd, nauwkeurig op het wasmodel bevestigd worden.

Anaesthetics.

The Dental Review van December '97 bevat een artikel van Dr. Hoff, over Anaesthetica, waarin de schrijver de deugden en gebreken van de bekende lokale verdoovingsmiddelen bespreekt. Hij begint met voor te stellen het woord *analgesie* — verdooving — te gebruiken voor deze middelen, daar eene volkomen *anaesthesie* — pijnloosheid — zelden bereikt wordt, zonder tevens gevaar mee te brengen. De auteur heeft tot heden nog geen middel gevonden, dat volkomen plaatselijke verdooving teweeg brengt, zonder ongewenschte nevenverschijnselen te vertoonen. De hoofdzaak is dat de operateur met zijn middel wete om te gaan. Dit geldt in hooge mate voor de cataphoresis, in de behandeling van gevoelige dentine, maar toch ook bij het gebruik van de oudere middelen, zooals *coëïne* en *eucaine*. Deze twee zijn inderdaad het meest betrouw-

baar; de auteur is tot de conclusie gekomen, dat eucaïne minder vergiftig is en in sterkere oplossing gebruikt kan worden dan cocaïne, hetwelk hij aanraadt niet sterker te nemen dan 1 pCt. terwijl het eerste in 5 pCt. oplossing gebruikt kan worden. Hier staat echter tegenover, dat van eucaïne zooveel grooter dosis noodig om een gelijke verdooving te verkrijgen. Als dosis neemt hij $\frac{1}{8}$ tot $\frac{1}{2}$ grein (8—32 m.G.) cocaïne en $\frac{1}{4}$ tot $\frac{3}{4}$ grein eucaïne. Verder wijst hij op de onderzoekingen van Prof. Charteris te Parijs, die als lethale dosis opgeeft $4\frac{1}{2}$ grein cocaïne en 6 grein eucaïne.

Cocaïne werkt door de eigenschap van reeds in kleine giften anaemie te veroorzaken; terwijl eucaïne geenszins anaemie maar veeleer hyperaemie verwekt, en uitsluitend verdoovend werkt.

Van de nadeelen van cocaïne wordt genoemd het soms reeds bij kleine dosis te voorschijn roepen van latente zenuwaandoeningen en hysterische verschijnselen; het werkt dan ook voornamelijk op de hersenen. Als tegengift kan strychnine gebruikt worden, als onderhuidsche injectie van 0.65 tot 1.30 m.G. ($\frac{1}{100}$ — $\frac{1}{50}$ grein op 4 G. water). Strychnine is een uitstekend stimulanus voor de motorische centra in het verlengde merg, dus ook voor het hart en de longen. Verder worden coffeine, digitaline en strophantine genoemd.

Eucaïne is nog niet voldoende onderzocht om over de tonische werkingen te kunnen oordeelen. Het schijnt niet zoo plotseling te werken, en de verdooving houdt langer stand, misschien wegens de grootere dosis. De functies van hart en longen worden niet geëxciteerd maar gedeprimeerd. Er treedt sterkere bloeding op en het is wenschelijk het weefsel door drukking geheel van de gebruikte oplossing te bevrijden, om necrose en weefselverlies te voorkomen. Het injiceeren is pijnlijker. De auteur heeft twee gevallen gehad van necrose met exfoliatie van den alveolus.

Als nieuw lokaal anaestheticum wordt genoemd holocaïne, dat per se antiseptisch is en van verschillende zijden is aanbevolen als zijnde niet vergiftig en langduriger van werking.

Nerveuse personen zijn het minst geschikt voor deze aanwendingen; ook bij kinderen en oude lieden moet men voorzichtig zijn. Tegen slechte invloeden is men het best gewapend na te hebben gegeten of na een kop sterke koffie te hebben gebruikt.

Met voordeel kan soms gebruik worden gemaakt van de Infiltratie-methode volgens Schleich. De dosis cocaïne is zeer gering, en voor chirurgische operaties is deze methode zeer gewenscht; bij injectie in het tandvleesch echter is het tijdverlies wegens het straffe weefsel een groot bezwaar; de genezing is ook langzamer.

De auteur maakt ook voor het extirpeeren van pulpae gebruik van cocaïne in zwakke oplossing, na oppervlakkige verdooving met carbolzuur; ook door het inbrengen van eenige cocaïne-kristallen.

De aanwending van cocaïne en eucaïne met behulp der cataphoresis wordt voornamelijk aanbevolen bij pulpitis en bij gevoelige dentine. Er is evenwel gevaar voor verbranding en necrose en voor het doordringen van septische stoffen, afkomstig van eene zieke pulpa. Grootte voorzichtigheid is noodzakelijk; ook moet nog meer geëxperimenteerd worden, alvorens tot een juist oordeel te komen. Tot nu toe heeft cocaïne, mits met de noodige voorzorgen aangewend, het best aan de verwachtingen beantwoord.

Suggestion.

Dr. Parkyn, Chicago, bespreekt de waarde van de „suggestie” in ons vak; hij haalt ook eenige voorbeelden aan van tandheelkundige behandeling, terwijl de patient in somnambulen of hypnotischen toestand verkeert. Hij wijst daarbij op het groote verschil tusschen den somnambulen (trance-) toestand, den gewonen slaap en de zeer algemeen voorkomende suggestibiliteit; Mesmer meende dat zijne objecten sliepen, terwijl zij inderdaad in trance verkeerden. Dr. P. vindt het zeer verkeerd en gevaarlijk, dezen toestand op te wekken, maar is een warm voorstan-

der van suggestieve behandeling, vooral bij zeer angstige personen en bij lijders aan hartkwalen. Door suggestie is nog niemand bezweken, terwijl chloroform nog steeds slachtoffers blijft eischen.

Dental Review.

Experimentelle Studie über Wurzelhautentzündung. Dr. H. Brubacher. Schrijver verwekte door enting van bacteriën in pulpae van levende honden periodontitis, waardoor hij materiaal voor zijn onderzoekingen verkreeg. Hij is van oordeel, dat de structuur van het periodontium zich bijzonder leent voor het overdragen der ontstekingsprocessen op de organen in de buurt. Hij beschouwt het bedoelde vlies zoowel als bevestigingsmiddel en als voedingsorgaan van den wortel, als ook, en dit is iets nieuws, als onderlaag, als 'n soort buffer, die de inwerkende kracht bij 't bijten enz. opvangt, verzwakt en ze over de heele omgeving van den wortel verdeelt.

Uit zijn onderzoekingen trekt Dr. B. de conclusie, dat thans experimenteel is uitgemaakt, dat periodontitis van uit het inwendige van den tand ontstaan kan, wat empirisch reeds ons allen bekend was.

Bij zijn bespreking omtrent de aetiologie verwerpt schrijver het „kouvatten” als mogelijke oorzaak niet geheel, en treedt verder in eenige beschouwingen omtrent het soms voorkomen der periodontitis bij intacte tanden. De auteur uit ook zijn vrees dat vele middelen, die in den laatsten tijd bij pulpitis worden aangewend ter overkapping wel de pijn, maar niet de ontsteking wegnemen, waarvan licht periodontitis het gevolg kan zijn. Kobalt voor devitalisatie van de pulpae keurt schrijver af wegens de onzuiverheden, die het bevat. Bij pulpexstirpatie en goede wortelvulling na pulpitis zou volgens Dr. B. periodontitis onmogelijk zijn.

Cementfüllung mit Zinngoldrand, Dr. Ernst Smreker. Deze soort vullingen wordt aanbevolen naar analogie van

de cementvullingen, waarbij het cervikale deel uit (roode) gutta percha bestaat. De eerste stukjes tingoud worden vastgeplakt met dun cement en goed gecondenseerd en gemodelleerd. Schrijver werkt de vulling niet af met „strips” maar door aandrukken van de nog weke vulling met gladde sterke strooken papier. Verder worden besproken amalgaamvullingen met cement-amalgaam-onderlaag; deze twee materialen schijnen zich beter te verbinden dan amalgaam met cement-onderlaag.

In een reeks van artikelen wijst Scheff op de mogelijkheid van het meenemen van den biscuspiskroon bij extractie van den zen tempor. molaar, vertelt Kronfeld een geval van metastase na suppuratieve periodontitis en gaat Eugen Muller voort met zijn reeds vroeger aangevangen breed opgezet artikel over brugwerk.

Een groot deel van de aflevering wordt ingenomen door een verslag over het congres te Moskou, waar veel belangrijks ten beste werd gegeven. Onze lezers zullen wellicht belang stellen in de door Dr. Hillischer voor 't eerst hier uitgesproken opinie, dat menige profuse, niet te stelpen nabloeding aan injectie van cocaine is te wijten, welk alkaloid de bloedvaten van schedel en hersenen zeer geweldig contraheert en anaemiseert. — Een der redenaars schrijft het optreden van pijn vaak bij arsenik-applicatie, zelfs waar druk is vermeden, toe aan het feit, dat de pulpa de ac. arsen. niet voldoende kan opnemen wegens de ontstekingsprodukten aan hare oppervlakte. Men late de ac. arsen, (met glycerine en karmijn) 10 à 20 minuten inwerken, verwijdere dan de bovenste laag der pulpa en appliceere daarna de pasta

Van Dr. Henrik Wellin uit Stockholm vinden we een interessante voordracht over wortelvulling. In overeenstemming met Cunningham en Sachs betoogde, hij, dat bij onmiddellijke wortelvulling minder kans is op periodontitis dan na veelvuldige voorbehandelingen. Men orienteere zich goed omtrent de ligging der wortelkanalen en verwijde hun ingang. Omtrent deze twee

eischen, die ieder vakman als vanzelfsprekend, maar in de praktijk niet steeds gemakkelijk zal vinden, geeft spreker behartigenswaardige wenken. Een tampon gedrenkt met verdund zwavelzuur kan het middel zijn om na 24 uur te hebben ingewerkt de juiste ligging der kanalen te demonstreeren. Met een oplossing van bicarbonas natricus neutraliseert men een eventueel surplus aan ac. sulfur. Als wortelvullingsmateriaal wordt na pulpadevitalisatie aanbevolen kolenwatten en onverdunde formaldehydoplossing; terwijl bij gangreneuze pulpae hieraan nog eugenol wordt toegevoegd. Op 500 gevallen kwamen slechts 2 echecs voor.

Oe. U. Vierteljahrsschrift für
Zahnheilkunde.

Korte Mededeelingen.

Gutta percha in plaats van Caoutchouc. Dr. Doggett (Virginia) bericht, dat hij reeds sedert 25 jaren gebitten maakt men een basis van gutta-percha, hetwelk evenals caoutchouc ge vulcaniseerd kan worden, en vele voordeelen heeft; b.v. de plaat is lichter, kan dunner gemaakt worden, de guttapercha zwelt niet gedurende het vulcaniseeren, en de bewerking is eenvoudiger; een pers is niet noodig en het model en de tanden kunnen niet bersten. Het moet gedurende een uur tot 320° stijgen en drie kwartier daarop gehouden worden. Waar deze „vulcaniseerbare gutta-percha” verkrijgbaar is, en waaruit zij bestaat, wordt niet gemeld.

Absces met fistel. Dr. Jamison (Miss.) beveelt eene methode aan, door hem toegepast, om tanden met fistels tot volkomen genezing te brengen. De wortelkanalen worden gereinigd en gevuld; ter hoogte van den apex wordt het tandvleesch ge-